

L'amor

Tot en l'amor s'emplena de sentit.
La força renovada d'aquest cor
tan malmenat per la vida, d'on surt
sinó del seu immens cabal d'amor?
És, doncs, sols per l'amor que ens creixen roses
als dits i se'ns revelen els misteris;
i en l'amor tot és just i necessari.
Creu en el cos, per tant, i en ell assaja
de perdurar, i fes que tot perduri
dignant-ho sempre amb amorosa
sol·licitud: així donaràs vida.

Des d'algun llibre
potser no escrit encara
hi ha algú que em crida.

Fundació Miquel Martí i Pol

C/ Costa del Ter 9-15
08510 – Roda de Ter
Tel. 93 850 03 55

fundacio@miquelmartipol.cat

POEMARI

RUTA LITERÀRIAMIQUEL MARTÍ I POL

1. Casa del carrer de la Verge del Sòl del Pont

He heretat l'esperança

He heretat l'esperança dels avis
i la paciència dels pares.

I de tots dos, els mots
dels quals ara em serveixo
per parlar-vos.

M'han dit que la naixença em dóna drets
inviolables.
Però jo sóc poruc i sempre em sento
una mica eixalat i solitari.

Visc en un poble petit,
en un país petit
i, tanmateix, vull que quedi ben clar
que això que escric ho escric per a tothom,
i que per mi és com si el món sencer
girés entorn de l'eix dels meus poemes.

Vagarejo tot sol pels carrers en silenci
i cada vespre escolto el cant de les sirenes
des del terrat de casa.

Crema catalana

La crema
quan crema
no és bona crema.

Cal deixar-la reposar
i posar-la a la nevera
per fer postres l'endemà.

L'endemà fa un tel gruixut
que si se'l toca per sobre
sembla ben bé de vellut.

Dessota hi ha un mar molt dolç
que fa ben poques onades
i agrada a moltes i a molts.

La crema
quan crema
no és bona crema.

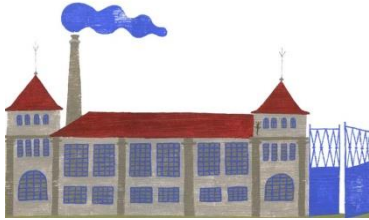
2. La Blava

L'Elionor

L'Elionor tenia
catorze anys i tres hores
quan va posar-se a treballar.
Aquestes coses queden
enregistrades a la sang per sempre.
Duia trenes encara
i deia: «Sí, senyor» i «bones tardes».
La gent se l'estimava,
l'Elionor, tan tendra,
i ella cantava mentre
feia córrer l'escombra.
Els anys, però, a dins la fàbrica
es dilueixen en l'opaca
grisor de les finestres,
i al cap de poc l'Elionor no hauria
pas sabut dir d'on li venien
les ganes de plorar
ni aquella irreprimible
sensació de solitud.
Les dones deien que el que li passava
era que es feia gran i que aquells mals
es curaven casant-se i tenint criatures.
L'Elionor, d'acord amb la molt sàvia
predicció de les dones,
va créixer, es va casar i va tenir fills.
El gran, que era una noia,
feia tot just tres hores
que havia complert els catorze anys
quan va posar-se a treballar.
Encara duia trenes
i deia: «sí, senyor» i «bones tardes».

In memoriam

Com que no sempre el poema s'organitza
entorn d'una subtil regolfada de conceptes,
ara puc dir que avui hem enterrat
la Soledat González,
que feia disset anys que netejava
les comunes de la fàbrica
i un any escàs que s'havia jubilat
perquè les cames ja no la servaven.
De res no servirà que li dediqui aquest poema;
i si dic que cantava mentre feia la feina
no faig sinó narrar
fets sense cap importància.

7. Cementiri

Un dia seré mort

Un dia seré mort
i encara serà tarda
en la pau dels camins,
en els sembrats verdíssims,
en els ocells i en l'aire
quietament amic,
i en el pas d'aquells homes
que desconec i estimo.
Un dia seré mort
i encara serà tarda
en els ulls de la dona
que s'apropa i em besa,
en la música antiga
de qualsevol tonada,
o, encara, en un objecte,
el més íntim i clar,
o potser en els meus versos.
Digueu-me quin prodigi
fa la tarda tan dolça
i tan intensa alhora,
i a quin prat o quin núvol
he d'adscriure el meu goig,
perquè em sé perdurable
en les coses que em volten,
i sé que algú, en el temps,
servarà el meu record.

Parlem de tu

Parlem de tu, però no pas amb pena.
Senzillament parlem de tu, de com
ens vas deixar, del sofriment lentíssim
que va anar marfontent-te, de les teves
coses parlem i també dels teus gustos,
del que estimaves i el que no estimaves,
del que feies i deies i senties,
de tu parlem, però no pas amb pena.

I a poc a poc esdevindràs tan nostra
que no caldrà ni que parlem de tu
per recordar-te, a poc a poc seràs
un gest, un mot, un gust, una mirada
que flueix sense dir-lo ni pensar-lo.

4. L'escola

Cançó del riu

Sota l'ull del pont
l'aigua corre i canta,
sota l'ull del pont
l'aigua hi trenca el son.

De dia i de nit
gronxa anhels i somnis,
de dia i de nit
somnia i neguits.

Pel mirall del riu
tot el poble hi passa.
Al mirall del riu
tot el poble hi viu.

Corrent i cantant
fa camí i s'allunya,
corrent i cantant
sempre va endavant.

Dòcils gavians
li fan sempre escorta
dòcils gavians
solemnes, llunyans,

i pollancs i flors
i el poble que el mira,
i pollancs i flors
ben plens de remors.

Pel riu jugarer
la vida s'allunya,
pel riu jugarer
la vida revé.

Sempre és el mateix
i sempre és un altre,
sempre és el mateix,
que en morir-se, neix,

i el seu viure clar
que sempre comença
i el seu viure clar
és el do que ens fa.

Sota l'ull del pont
l'aigua corre i canta,
sota l'ull del pont
l'aigua hi trenca el son.

Poema de tot l'any

Aquest poema de tot l'any
és una endevinalla,
ningú no sap de quin any és
i, si algú ho sap, s'ho calla.

És d'aquest any?, de l'any passat?,
de l'any vinent tal volta?,
és d'un any digne i assenyat
o d'un any poca-solta?

Potser no cal saber-ne res,
o no saber-ne massa,
i vigilar on cau el pes
quan fem alguna passa,

perquè del temps, el que se'n sap
és que no té mesura
i que jugar-hi és com jugar
amb una criatura

que, tant si plora com si riu,
segur que no ens enganya
i que, per més que fem el viu,
al capdavall ens guanya.

Aquest poema de tot l'any
és un poema lliure;
si ens el prenem amb prou afany
ens pot ajudar a viure.

5. Teatre, biblioteca i llegat

Nou tankes de circumstàncies

Contemplo els mobles
amb amor, i els prestatges
ben plens de llibres.
Em basta poca cosa
per estimar la vida.

Segon interludi

Aquest matí no em suggereix sinó
una tanca feixuga.

Tots els camins són barrats.

Si almenys pogués saltar,
com anys enrere ...

6. Plaça del poeta

Mare si fos mariner (fragment)

Mare, si fos mariner,
mariner de bona traça,
me n'iria mar endins
tot sol amb la meva barca;
el vent fóra un crit de goig,
la vela, coloma blanca,
el cor, d'un blau com d'encís
i els ulls d'un verd d'esperança.
Mare, si fos mariner,
mariner de bona traça,
me n'iria mar endins
tot sol amb la meva barca.
Us faria adéu al port,
un adéu ple d'enyorança,
entre l'escàlem i el pit
me'n duria el goig de l'aire,
la verdor fina dels pins,
la llum de les vinyes clares ...
Mare, si fos mariner,
tot sol amb la meva barca
iria a cercar l'amor
per ports i cales llunyanes,
gallardet a dalt del pal
perquè encaminés la passa,
i olor de fonoll marí
entre el meu pit i l'escàlem.

Pa amb xocolata

Un bon tros de xocolata
i un bocí petit de pa,
són la solució més bona
per berenar.

El pa sempre allarga massa,
la xocolata fa curt,
i així el compte de la vella
mai no surt.

Però si no surt el compte
tant se val, que res no hi ha
com el pa i la xocolata
per berenar.

La Soledat González mai no havia oblidat el seu poble, a Extremadura, i deia que les glans que durant anys havia compartit amb els porcs que guardava eren de bon menjar i alimentoses.

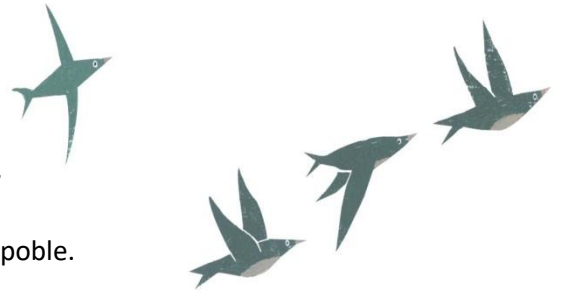
Avui seria fàcil estibar meravelles.
La Soledat, l'havien foragitada del seu poble en acabar la guerra.

Tot el que es perd es perd per sempre: vosaltres, jo, la Soledat González...

3. Passeig del Ter

Primavera

Heus ací:
una oreneta,
la primera,
ha arribat al poble.

I l'home que treballa al camp,
i la noia que passa pel pont,
i el vell que seu en un marge, fora vila,
i fins aquells que en l'estretor de les fàbriques
tenen la sort de veure una mica de cel
han sabut la notícia.

L'oreneta ha volat,
una mica indecisa,
ran mateix de l'aigua del riu,
s'ha enfilat pont amunt,
ha travessat, xisclant, la plaça
i s'ha perdut pels carrers en silenci.

I la mestressa que torna de comprar
ho ha dit als vaillets que van a l'escola,
i aquests, a les dones que renten al safareig públic,
i elles ho han cridat
a l'home que empeny un carretó pel carrer,
i l'home ho ha repetit qui sap les vegades
i n'ha fet una cançó
al ritme feixuc de la roda.

Heus ací el que diu:
La primavera ha arribat al poble.